

Sygn. akt VII Ka 872/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Filipiak

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2018 r.

sprawy **P. J. (1)**, ur. (...) w B., syna K. i R.

oskarżonego z art. 217§1kk z oskarżenia prywatnego **I. J. (1)**

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżycielkę prywatną

od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 lipca 2018 r., sygn. akt (...)

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II zwalnia oskarżycielkę prywatną od kosztów sądowych w sprawie ponad kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) zł oraz zasądza od oskarżycielki prywatnej I. J. (1) kwotę 1500 (tysiąc pięćset) zł na rzecz oskarżonego P. J. (1) tytułem zwrotu poniesionych wydatków związanych z zastępstwem procesowym w II instancji.

Sygn. akt VII Ka 872/18

UZASADNIENIE

P. J. (1) został oskarżony o to, że w dniu 14.02.2018 r. przy ulicy (...) w O. dopuścił się naruszenia nietykalności cielesnej I. J. (1) poprzez trzymanie rąk na szyi pokrzywdzonej i uderzania jej głową o ścianę bloku mieszkalnego tj. o czyn przewidziany w art. 217 § 1 kk

Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie (...)

I uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzuczonego mu czynu

II obciążył oskarżycielkę prywatną kosztami postępowania i zasądził od oskarżycielki prywatnej na rzecz oskarżonego kwotę 1500 zł tytułem zastępstwa procesowego

Powyższy wyrok na niekorzyść oskarżonego zaskarżyła oskarżycielka prywatna I. J. (1) i zarzuciła mu:

1. na podstawie art. 438 pkt. 2 k.p.k. i art. 427 § 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie

- art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., wyrażającą się w dowolnej ocenie wyjaśnień P. J. (1) oraz zeznań zawnioskowanych przez niego świadków i uznaniu za wiarygodną prezentowaną przez nich wersję zdarzenia, w sytuacji gdy relacje wymienionych osób pozostają niespójne i momentami sprzeczne, przez co prowadzić powinny do oczywistej konkluzji, iż są nieprawdziwe,

- art. 7 k.p.k. oraz 410 k.p.k., poprzez dowolną ocenę zeznań pokrzywdzonej I. J. (1) oraz jej matki - B. M. (1) wyrażającą się w odmowie podzielenia ich twierdzeń, w sytuacji, gdy w sposób spójny opisywały one przebieg inkryminowanego zajścia,

- art. 7 k.p.k. poprzez poczytanie na niekorzyść oskarżycielki okoliczności, iż inkryminowane zajście zgłosiła ona organom ścigania „dopiero 19 lutego”, w sytuacji gdy zdarzenie miało miejsce w godzinach wieczornych dnia 14 lutego 2018r.,

w dniach 17-18 lutego przypadła weekend, zaś bezpośrednio po zajściu zadzwoniła ona do matki szukając pomocy i wsparcia,

- art. 7 k.p.k., poprzez przyjęcie na korzyść oskarżonego tej okoliczności, że pokrzywdzona nie miała na ciele widocznych obrażeń, w sytuacji, gdy rozpatrywane w przedmiotowej sprawie przestępstwo ze swej istoty może nie powodować uszczerbków fizycznych - mimo to pozostaje czynem karalnym,

- art. 167 k.p.k. - poprzez zaniechanie podjęcia przez Sąd I instancji inicjatywy dowodowej z urzędu i nieprzesłuchanie naoczego świadka zdarzenia - małoletniej M. J. w obecności psychologa, w sytuacji gdy w ocenie tego Sądu „w sprawie przedstawione są 2 rozbieżne wersje zdarzeń obie prawdopodobne (...)” - s. 3 uzasadnienia, zaś z moich zeznań oraz zeznań świadka B. M. (1) wynikało, że po przyjeździe do mieszkania pokrzywdzonej wnuczka relacjonowała jej, że „tata dusił mamę i bił balonem” (k. 55 akt sprawy),

- art. 5 § 2 k.p.k., wyrażającą się w co najmniej przedwczesnym uniewinnieniu oskarżonego w sytuacji, gdy Sąd nie wyczerpał wszelkich, dostępnych źródeł dowodowych w celu ustalenia rzeczywistego przebiegu zajścia,

- art. 424 § 1 k.p.k. i art. 4 k.p.k. wyrażającą się w braku dokonania rzetelnej oceny zeznań świadków w pisemnych motywach do zaskarżonego wyroku, w których w sposób lakoniczny i tendencyjny powołano jedynie tę część zeznań świadków, która „odpowiadała” wydanemu przez Sąd rozstrzygnięciu,

- art. 424 § 1 k.p.k., wyrażającą się w niedokładnym przytoczeniu wymowy zeznań świadków oraz dopuszczeniu się błędów natury faktycznej - m.in. błędnie wskazano dane świadka zawnioskowanego przez oskarżycielkę prywatną jako „B. M.” - w sytuacji gdy osoba o takich personaliach w ogóle nie występowała w przedmiotowej sprawie

2. na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. i art. 427 § 2 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez błędne uznanie, że oskarżony P. J. (1) jest niewinny, w sytuacji gdy dopuścił się on wskazanego w zarzucie czynu.

W oparciu o podniesione zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie skarżąca zarzucając obrazę prawa procesowego zaskarżyła orzeczenie w zakresie obciążania jej kosztami za postępowanie przed Sądem I instancji w kwocie 1500 zł i wniosła o jego zmianę poprzez przyznanie zwrotu na rzecz oskarżonego w kwocie 720 zł

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja i zażalenie oskarżycielki prywatnej nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie okoliczności stanu faktycznego, jak również braku zawinienia oskarżonego. Wbrew twierdzeniom skarżącej, dokonana przez Sąd I instancji analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, odpowiadająca dyrektywom określonym w art. 4 k.p.k., a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia skutkującego uznaniem uniewinnieniem P. J.. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają powody takiego

rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną tam argumentację. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, którą Sąd Okręgowy aprobuje i należy jedynie zaakcentować te elementy, które przemawiają za odmową podzielenia stanowiska skarżącej.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego dokonania dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdzić należy, iż ustalony stan faktyczny w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości. Sąd I instancji prawidłowo, w oparciu o zebrany materiał dowodowy odtworzył przebieg zdarzenia, oceniając dowody w sposób zgodny z zasadami prawa procesowego. Tym samym ustalenia faktyczne w zakresie ustalonego zachowania P. J. nie wykraczały poza ramy swobodnej oceny dowodów albowiem poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sędziowskim przekonaniem. Tym samym, jak to już wcześniej wskazano, nie może być uznany za trafny zarzut obrazy art. 7 k.p.k. albowiem jest on tylko wtedy skuteczny gdy skarżący wykaże, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył wskazane zasady.

Analiza pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, wbrew twierdzeniom pokrzywdzonej pozwala na poznanie przyczyn, dla których nie dano wiary jej zeznaniom i wspierających jej relację świadków, a uznano wyjaśnienia oskarżonego za wiarygodne a ocenę tę należy podzielić. Istotnym przy tym jest, iż Sąd I instancji z uwagi na istniejący pomiędzy stronami konflikt dokonał oceny materiału dowodowego z dużą ostrożnością, a relacje stron weryfikował pozostałym materiałem dowodowym. Wobec powyższego wobec takiej dwóch grup dowodów Sąd I instancji prawidłowo i nie popełniając błędu za wiarygodne uznał relację oskarżonego i zasadnie w konsekwencji nie dał wiary twierdzeniom I. J..

Dodatkowo podnieść należy że wbrew stanowisku zawartemu w apelacji prawidłowe ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy doznają wzmocnienia o ile zważy się na czas zgłoszenia prywatnej skargi. Mianowicie pokrzywdzona zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa złożyła dopiero w dniu 19 lutego 2018 r. a zatem w 5 dni po jego rzekomym zaistnieniu i to w sytuacji gdy nie było żadnych obiektywnych przeszkód aby było ono dokonane niezwłocznie albowiem zdarzenie miało mieć miejsce w środę.

Co równie istotne pokrzywdzona ani w dniu 14 lutego 2018 r. ani później nie udała się do lekarza. Tymczasem oskarżony miał nie tylko uderzać jej głową o ścianę budynku, przy czym I. J. miała mieć wtedy na głowie czapkę ale miał naciskać pod szalem na jej szyję.

Wskazać także należy, że zachodzą istotne sprzeczności jeśli chodzi o relację pokrzywdzonej zawartą w pierwszych zeznaniach na Policji i tych złożonych przed Sądem I instancji oraz w stanowisku przedstawionym w apelacji w zakresie zaobserwowania zdarzenia przez małoletnie dzieci stron. Zwrócić bowiem uwagę należy, że w dniu 19 lutego 2018 r. I. J. podawała, że w czasie zdarzenia jej małoletnie dzieci (syn i córka) miały zostać w samochodzie oskarżonego a zarazem stwierdziła, że „ nie ma świadków w tej sytuacji oprócz dzieci” - k.5. W trakcie rozprawy w dniu 18 lipca 2018 r. I. J. między innymi zeznała, że w pojeździe syn siedział na przednim siedzeniu a młodsza córka w foteliku z tyłu-k.56 odw. Tymczasem w apelacji oskarżycielka prywatna złożyła wniosek o przesłuchanie na okoliczność zdarzenia jedynie młodszego dziecka tj. córki M., która w lutym 2018 r. miała zaledwie ukończone 5 lat-k.9 odw. (syn P. miał w tym czasie prawie 12 lat). Powyższe okoliczności dodatkowo wskazują na to, że zeznania pokrzywdzonej nie mogły być podstawą do dokonania ustaleń w sprawie. **nie sposób bowiem przyjąć aby faktycznie bardzo młoda córka stron, która przecież miała siedzieć z tyłu pojazdu i to w foteliku miałyby mieć lepszą możliwość obserwowania zdarzenia i faktycznie mogłyby złożyć rzetelną relację o powyższym a zarazem od tego wykluczony byłby jej dwukrotnie starszy brat, który siedział z przodu pojazdu.**

W konsekwencji podzielić należało również ocenę zeznań świadków potwierdzających wersję oskarżonego albowiem w sprawie nie ma takich dowodów, które mogłyby skutecznie zakwestionować relację M. M. i P. O.. W szczególności takim dowodem nie są zeznania E. S. i treść wiadomości sms z k.71-72 albowiem w istocie dotyczą one zachowania oskarżonego i pokrzywdzonej jeszcze sprzed zdarzenia. Podobnie w realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do wyciągania wniosków o zasadności oskarżenia P. J. co do zarzutu z dnia 14 lutego 2018 r. na podstawie treści

postanowienia jak na k.74-75. Natomiast co do zeznań B. M. (matki pokrzywdzonej, w uzasadnieniu błędnie opisanej innym nazwiskiem- k.63 odw.), to zwrócić uwagę należy, że nie była ona bezpośrednim świadkiem zdarzenia a o jego przebiegu wie z relacji córki. Wprawdzie wymieniona odwołała się do twierdzeń wnuczki w zakresie opisu zachowania P. J. ale również potwierdziła sposób zajmowania miejsc w samochodzie oskarżonego przez dzieci – k.55 a tym zakresie Sąd Okręgowy wyraża analogiczne zapatrywanie jak to miało miejsce odnośnie zeznań pokrzywdzonej.

Odnośnie zarzutu związanego z obciążeniem oskarżycielki prywatnej wydatkami poniesionymi przez oskarżonego na obrońcę z wyboru to i on nie jest zasadny.

Podstawą materialnoprawną rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego w niniejszej sprawie jest Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie albowiem wszczęto ją po 1 stycznia 2016 r. – k.4

Zgodnie z § 11 ust.2 pkt1 Rozporządzenia stawka minimalna za obronę przed sądem rejonowym w postępowaniu szczególnym wynosi 720 zł.

Natomiast w myśl §152 ust.3 opłatą ta może zostać zasądzona w wysokości do sześciokrotności stawki minimalnej. Przy jej ustalaniu uwzględnia się niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

W kwestii ustalania wysokości kosztów zastępstwa procesowego wypowiadał się również Sąd Najwyższy. W postanowieniu z dnia 23 marca 2011 roku, w sprawie I KZP 1/11 (OSNKW 2011/5/38, LEX nr 738219, Prok.i Pr.-wkł. 2011/6/21, Biul.SN 2011/5/21), Sąd Najwyższy wskazał, że: „wysokość kosztów procesu zasądzanych w sprawie karnej od Skarbu Państwa lub przeciwnika procesowego na rzecz strony, której racje zostały w procesie uwzględnione, jest limitowana wysokością rzeczywiście poniesionych kosztów, przy czym nie może równocześnie przekroczyć sześciokrotności stawki minimalnej. Ponadto ustalając wysokość żądanych kosztów, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy obrońcy lub pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy zastępcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Zważając na konkretny przypadek trzeba zwrócić uwagę, że obrońca oskarżonego brał udział w sprawie od 21 maja 2018 r. i oraz uczestniczył w posiedzeniu pojednawczym i w rozprawie. Ponadto obrońca składał wnioski dowodowe i aktywnie uczestniczył w przesłuchaniu stron oraz świadków. Tym samym wkład pracy obrońcy w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i jej rozstrzygnięcie, które skutkowało uniewinnieniem P. J. uzasadniał przyznanie oskarżonemu zwrotu faktycznie poniesionych wydatków w wysokości wyższej niż stawka minimalna.

Mając powyższe na uwadze zaskarżony wyrok jako trafny utrzymano w mocy- art.437§1 kpk, art.438pkt.2-4 kpk.

O kosztach sądowych za II instancję orzeczono w oparciu o art.624§1 kpk albowiem przemawiają za tym względy słuszności oraz sytuacja materialna oskarżycielki prywatnej.

Ponadto na podstawie art.636§1 kpk uwzględniono wniosek w zakresie zwrotu oskarżonemu od oskarżycielki prywatnej wydatków związanych z udziałem obrońcy w II instancji.